

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

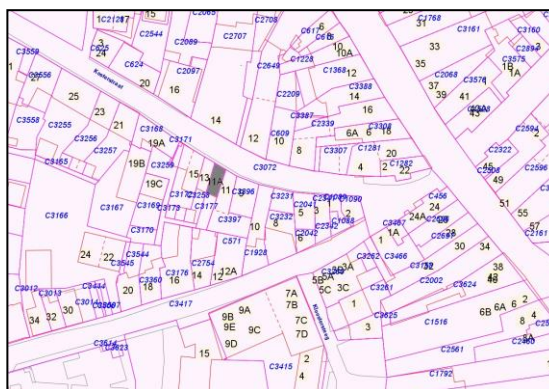
Kosterstraat 11a

Monumentnummer : GM233

Straat : Kosterstraat
Huisnummer : 11
Toevoeging : a
Postcode : 6981 CG

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 3177

Naam object : ---
Bouwjaar : XIXB
Architect : nb
Bouwstijl : Baksteenclassicisme
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis
Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 19-3-2018
Datum aanwijzing : 29-01-2019.

Situering

Pand gelegen in het taps toelopende bouwblok tussen de Kosterstraat en Kloosterstraat in het centrum van de stad. Het pand ligt met de voorgevel in de rooilijn van de Kosterstraat.

Hoofdropzet

Pand van één bouwlaag met kap, de rechter helft vormend van twee huizen onder één dak met de nok parallel aan de straat. Het pand heeft behalve een begane grond een zolderverdieping en een vliering. Het achterste deel van het pand is onderkelderd.

Historie

De Kosterstraat is gelegen binnen de vroegste stadsuitleg uit de eerste helft van de dertiende eeuw. Zuidelijk van de Kosterstraat ligt de Kloosterstraat op de grens met de in 1343 gestichte zuidelijke stadsuitbreiding. Het perceel Kosterstraat 11a is mogelijk tot stand gekomen na de secularisatie en splitsing van een groter perceel dat in eigendom was van de Carmelieten van Gelre. Het nog bestaande pand Kosterstraat 9 fungeerde in de late middeleeuwen als termijnhuis voor deze bedelorde en het is aannemelijk dat het stond op een groter perceel met een moestuin dat zich uitstreekte tot aan de Kloosterstraat.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het pand is op grond van de schaal, de kapvorm en de dakhelling, vermoedelijk in de negentiende eeuw tot stand gekomen. Op grond van de aanwezige roedenverdeling van het venster in de voorgevel en de tegelvloer in de gang is het pand rond 1900 verbouwd, waarbij de huidige indeling en afwerking tot stand kwam.

De woonkamer aan de achterzijde van het pand is in de loop van de tweede helft van de 20^e eeuw samengevoegd met de begane grond van Kosterstraat 11. De linker, woningscheidende muur werd in de woonkamer van nummer 11a vrijwel geheel verwijderd, maar is bij het splitsen van beide woningen in 2002 weer teruggebracht, waarmee de oorspronkelijke toestand werd hersteld. In deze periode is tevens de achtergevel opnieuw opgemetseld en verhoogd.

Intern is de woning sinds het begin van de twintigste eeuw alleen op ondergeschikte punten gewijzigd.

Exterieur

Het pand heeft een gemetselde voorgevel van twee vensterassen op een gepleisterde plint met links een viervaks voordeur met vierruits bovenlicht boven een geprofileerd kalf. Rechts een schuifvenster met zwaar uitgevoerd grenen kozijnhout met getoogde verbindingen in de bovenhoeken. Het onderraam is voorzien van een verticale glasroede, het bovenraam van drie ruiten naast elkaar, gevat in verticale glasroeden. Het venster heeft een houten lekdorpel. Beide openingen worden ontlast met een anderhalf steens strekse boog. Ter hoogte van de bovendorpels zijn een drietal gesmede staafankers aanwezig. De gevel wordt met een houten bakgoot op klossen afgesloten die zich op gelijke hoogte voortzet boven de gevel van het linker buurpand. Het voorste dakvlak is belegd met rood gebakken oude holle pannen, waarin een klein stalen dakraam is opgenomen. Geheel rechts staat op de scheiding met het rechter buurpand een gemetselde en gepleisterde vierkante schoorsteen die tot boven de nok van het pand reikt.

De van handvorm gemetselde achtergevel is in de tweede helft van de 20 eeuw opnieuw opgetrokken en heeft op de begane grond vanuit de tuin gezien links een venster met twee draairamen met elk twee ruiten boven elkaar. Rechts een deur met vierruits bovenverdeling. Op de lage verdieping een tweetal vierruits draairamen, waarvan de bovendorpels aansluiten tegen het boeiboord onder een zinken mastgoot. De invulling van de gevelopeningen is historiserend vormgegeven.

Boven de goot een zeer flauw aangekapt lessenaarsdak dat met rode oude holle pannen is belegd. Links op de scheiding met het buurpand een vierkant gemetselde en gepleisterde schoorsteen. Voorts is in het achterste dakvlak een tweetal dakramen geplaatst.

Interieur

De indeling van de woning bestaat uit een gang links, met aan het eind rechts en haaks op de gang de trap naar de zolderverdieping een keuken rechts met onder de trap naar de verdieping een inbouwkast. Aan de achterzijde een woonkamer met eronder een kelder.

De kelder is met een gemetselde trap onder een houten luik in de vloer toegankelijk en voorzien van een tongewelf, met de kruin haaks op de straat. In de achtergevel een kelderlicht. De kelder heeft een betonnen vloer en is geheel gepleisterd. Links een oude doorbraak naar de kelder onder Kosterstraat 11. Hier is te zien dat beide kelders een halfsteens tongewelf hebben.

De woonkamer heeft rechts een stookplaats met eenvoudige houten schoorsteenmantel, waarvan recent de betimmering is vernieuwd. Rechts van de schouw een inbouwkast met paneeldeurtjes beneden en bovendeur met een gestapelde vakverdeling, waarin glas is geplaatst, gescheiden door horizontale roeden. De enkelvoudige balklaag van de ruimte erboven is in het zicht, evenwijdig aan de straat gesitueerd. De ruimte wordt van daglicht voorzien door twee draairamen met elk twee ruiten boven elkaar. Rechts een deur met vierruits bovenverdeling.

De keuken aan de straatzijde is met een schuivende paneeldeur in een laag kozijn toegankelijk. De ruimte krijgt daglicht door een schuifvenster met wisseldorpel dat een vierruits onderraam heeft en een bovenraam met drie ruiten naast elkaar tussen verticale glasroeden. De keuken heeft een plafond van kraalschroten. Rechts tegen de zijmuur een eenvoudige keukenschouw met houten mantel. De kast in de achterwand onder de trap naar boven heeft opgeklampte kastdeuren en een amandelvormige houten deurknop.

De gang wordt van daglicht voorzien door een vierruits bovenlicht boven de voordeur en is belegd met grijze hardgebakken tegels voorzien van meegebakken, geometrisch ingelegd decor. De toegangen naar de keuken, de trap en de woonkamer zijn voorzien van architraaflijsten. Langs de wanden een lambrisering van verticaal geplaatste kraalschroten met aan de bovenzijde een schamplijst. Het plafond is met moderne kunststof schroten afgewerkt.

Vanuit de gang voert een smalle en steile steektrap naar de zolderverdieping waar een vertrek aan de achterzijde toegankelijk is met een opgeklampte delendeur. De kamer is onder een verhoogd en aangekapt lessenaarsdak ondergebracht en is geheel met modern plaatmateriaal afgewerkt.

Op de overloop voert een viertal traptreden naar de hoger gelegen zolderkamer aan de straatzijde die toegankelijk is met een opgeklampte delendeur met gietijzeren klink. De kamer is geheel afgetimmerd met modern plaatmateriaal. De constructie dan wel oudere afwerkingen zijn nergens in het zicht. De vliering is met een losse ladder te bereiken. Ook hier zijn alle vlakken met modern materiaal afgetimmerd en is de constructie niet in het zicht. Rechts is de van oude bakstenen opgetrokken zijgevel van een vertinlaag voorzien. De vliering krijgt daglicht door een enkel klein dakraam.

Bouwdossiers

19-07-2002 het afsplitsen van de woning van Kosterstraat 11

Literatuur

Haans, Frank, *Monumentengids Doesburg*, Utrecht 2008, 184 en 221
CPNR, *Kosterstraat 9 Doesburg*, mei 1990 (publicatie in eigen beheer)

Waardering

Het pand dateert uit de negentiende eeuw en is rond 1900 verbouwd.

Van belang voor de waardebeoordeling zijn de architectuur die door de gevelverhoudingen en uitvoering sobere kenmerken van het baksteenklassicisme vertoont. Voorts is het huis cultuurhistorisch van belang vanwege de typologie van kleine arbeiderswoning waarvan de uiterlijke kenmerken, de plattegrond en de afwerking vrijwel ongewijzigd bewaard is gebleven. Stedenbouwkundig heeft het belang vanwege de historische relatie met de verkaveling en de ligging van het pand in de straatwand.

Het object Kosterstraat 11a heeft belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde.

Het pand is architectuurhistorisch van belang als gaaf bewaard voorbeeld van een klein pand van één bouwlaag met kenmerken van het baksteenklassicisme.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bewaard gebleven kleine schaal en de ligging in de straatwand, alsmede vanwege de ruimtelijke samenhang met de overige bebouwing aan de Kosterstraat.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als bewaard gebleven voorbeeld van een eenvoudig arbeidershuisje.